

UKA 2017/50
7. oktober 2017
Debora Kleist

Meeqqanut sumiginnaasimasunut, taamatullu kinguaassiutitigut innarlerneqarsimasunut siusissukkut piukkunnaateqartumillu katsorsaanissanut neqerooruteqarnissaq, allatigullu ikorfartuisinnaaneq qanoq ililluta qulakkeersinnaaneripput pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inuit Ataqatigiit Inatsisartuni ilaasortaataitai)

Nunatsinni meerarpassuaqarpoq toqqissimasumik inuuneqartunik. Eqqaasinneqartuarpugut meeqqat isumagineqarluarsimasut inuiaqatigiinni nukittuujullutik inersimasunngoriartortartut, aammalu ilinniarnissamat nukissaqarlutik inuiaqatigiinnut peqataalluartaatut. Tamannalu isumaqatigilluinnarparput, meerartattami tamanna tamarmik pisinnaatitaaffigaat.

Aammattaaq ilaqarpugut meeqqanik angajoqqaaminnit tamakkiisumik isumassorneqanngitsunik, angajoqqaat assigiinngitsutigut inuuniarnerinik aallaaveqartumik. Sumiginnaanerup ersiutai ullutsinni takusaapput. Tassa sumiginnaaneq inuttut misigissutsitigut attaveqarsinnaannginnermik, kamarujussuarsinnaanermik, qaratsakkut innarlerneqarnermik tarnikkullu aamma nappaateqalernermik kinguneqarsinnaavoq. Taamaamat tamatta meerartatsinnut isumaginnilluarnissarput pingaaruteqarluinnartuuvoq.

Oqallisissiami qitiutinneqartoq pingaarutilik tassaavoq sumiginnaanermik, atornerlunneqarnermik aammalu kinguaassiutitigut innarlerneqarsimasut siusissukkut katsorsarneqarnissaasa siuarsarneqarnissaat, tamannalu isumaqatigalugulu tapersorsorluinnarparput. Uanilu immikkut eqqarsaatigineqarput meerartagut angerlarsimaffiup avataani inissinneqarsimasut, aammattaaq meeqqat innarlerneqarsimasut sumiginnarneqarsimasullu angerlarsimaffiminni najugaqartuusut piaartumik katsorsarneqarnissaminnut periarfissinneqarnissaa anguniarneqarnissaa pingaartipparput.

Meeqqamik sumiginnaasoqarsimatillugu imalluunniit innarliisoqarsimatillugulu sumut kikkunnullu saaffiginnissanerluta ersarissumik ilisimasariaqarparput. Tamattami tassani pisussaaffeqarlutalu akissussaaqatigiippugut oqartussanut nalunaarutiginnissalluta.

Meeqqat pillugit Inatsisartut inatsisaat juli 2017-imi atuutilersup ilaatsigut Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaannut assingusumik suliaavoq, taamaassilluni meeqqat tamarmik sumiginnarneqartut, innarlerneqartut atornerlunneqartullu ikiorneqarlutillu isumagineqartussaallutik.

Meeqqamut isumassuinissaq, isumassuinermilu atukkat nukittorsarneqarnissaat pingaarluinnartutut isigaarput. Ilaqutariinnut nukittorsaanissaq siunnersuisinnaaneq pitsaasoq ersarissorlu suli ukkanneqarnerusariaqartut ilagaat. MANU aqqutigalugu angajoqqaangortussanut suliniutit suli annertusarneqarlutillu nukittorsarneqarlutillu ukkanneqarneruniarmata isumalluarfigaarput.

Taamaaliornikkut meeqqat angerlarsimaffimminnit nuutsinneqarsimasut annikilliarthortinneqarsinnaanissaat takorloorsinnaavarput. Kiisalu meeqqat ilaqarput angerlarsimaffiup avataani innarlerneqarsimasinnaasut, tamannalu pillugu inissinneqarneq ajorlutik. Ajoraluartumillu aamma meeqqat taama nalaatallit ikiorserneqarnerat, katsorsarneqarsinnaanerallu suli amigaateqarpoq.

Qujanartumik Meeqqat Illuat "Saaffik" pilersinneqarpoq 2011-imi, tamanna pisariaqartinneqarpoq nunatsinni meeqqat, inuusuttuaqqallu kanngutsaatsuliorfigineqarsimallutik, sumiginnarneqarsimallutik inuunerminni artorsartut oqaloqatiginnissamik, katsorsarneqarnissamik pisariaqartitsisut periarfissaqalernerat pitsaasutut isigaarput. Tassami pingaartuuvoq siusissuklut iliuseqarnissaq, siusissuklut suliniuteqarnerup aqqutissiuuseqataaffigissavaa meerartatta nuannersumik nukittuumillu inuuneqarnissaanut tunngaviliisinnaassuseqarneq.

Suliniutinut pilersaarutinut sunulluunniit suliaqarnermi susassaqtut akimorlugit suleqatigiinnissaq pingaartittuarlugulu ukkannerusariaqarparput. kommunini ilaqutariinnik sullissiviit 15-iusut nukittorsarnerisigut, meeqqat atuarfianni meeqqat ataasiakkaat namminiussusiat, isummersinnaanerat, ilisimasaqarnerat kiisalu kinguaassiutit pillugit atuartitsinerup nukittorsarneqarnissaa anguniartuarneratigut, inuiaqatigiinni qaammarsaaneq, paasititsiniaajuarnarlu ingerlaneqartuartariaqarput. Taamaasilluni aamma innarlugaasarnerup pinaveersaartinnissaa siunertaralugu suliniuteqartoqarsinnaavoq.

Ullumikkullu pissutsit qiviarutsigu meeqqanut sullissineq suli unammillernartumik inissisimasuusoq ilisimavarput. Nakkutilliarthortnerit aammalu MIO-p angalanermini tamanna oqariartuutiguarpaat. Meeqqat illersorneqarnissaat, ikiorserneqarnissaallu inatsisissami nutaami anguniaasoq qularutissaanngilaq. Taamattaq pinerluuteqarsimannginnermut uppernarsaatit piunarsaataasalerinerisa pitsaanerumik alloriaateqarnissaq kingunerisaasa isumaqarfigaarput.

Politikkikkut sulissutiguagassaavoq meeqqat sumiginnagaanermik, atornerluinermik, atuinerlunnermik, innarligaanermik allatulluunniit inuttut naleqanngitsumik pineqarnermik nalaataqartut ikilisarneqarnissaanik anguniartuassallugu.